

Undervisningskonster

Om lärares beprövade erfarenheter
och om *trenätskan* -
ett vetenskapligt grundat arbetspråk
till att tala om dem

Gunnar Cardell

Innehåll

Inledning.....	11
Vetenskaplig grund och beprövad farenhet	14
Att tala om tyst kunskap.....	16
Att utforska lärares tysta kunskap	20
Undervisningskonster.....	22
Småskolläraren Evas undervisningskonster	23
Konsten att använda ordning och kaos I.....	23
Konsten att organisera I.....	36
Sammanfattning av teoretiska begrepp.....	41
Konsten att vara effektiv I.....	44
Konsten att exportera kunskap I.....	47
Konsten att använda mönster I.....	50
Konsten att ställa kunskapsdiagnoser I.....	54
Sammanfattning av teoretiska begrepp.....	61
Konsten att skapa synergier I.....	61
Konsten att förankra kunskap I.....	64
Konsten att föreställa sig behov I.....	65
Konsten att skapa förutsättningar I.....	71
Konsten att använda regler I.....	75
Konsten att ställa krav I.....	78
Konsten att använda sanktioner I.....	79
Konsten att ge rättigheter I.....	82
Konsten att skapa sammanhang I.....	83
Konsten att minska risker I.....	85
Konsten att prioritera syften I.....	89
Konsten att arbeta med olika nivåer I.....	91
Konsten att skapa gemenskap I.....	96
Konsten att skapa konstruktiv frihet I.....	99

Konsten att skapa lustkänslor I.....	101
Konsten att använda förväntningar I	104
Konsten att skapa utmaningar I.....	104
Konsten att skapa didaktiska transformationer I	106
Konsten att skapa en bra lärandemiljö I	109
Att beskriva komplexiteten i lärares tänkande	112
Ingegerd.....	113
Kim.....	119
Hans.....	123
Tre lärares undervisningskonster	127
LEDARSKAP	128
Konsten att utöva makt.....	128
Konsten att organisera II	129
Konsten att skapa gemenskap II.....	131
Konsten att skapa konstruktiv frihet II	132
Konsten att vara effektiv II.....	139
Konsten att skapa synergier II	142
Konsten att använda ordning och kaos II	146
Konsten att använda mönster II.....	148
Konsten att använda regler II	153
Konsten att använda sanktioner II	155
Konsten att minska risker II	157
VARA-I-SKOLAN	160
Konsten att prioritera syften II	160
Konsten att skapa lustkänslor II	162
LÄRA-I-SKOLAN	164
Konsten att skapa en bra lärandemiljö II.....	164
Konsten att använda förväntningar II	166
Konsten att föreställa sig behov II.....	167

Konsten att skapa progression	170
Konsten att skapa förutsättningar II	172
Konsten att skapa didaktiska transformationer II	177
Konsten att ställa kunskapsdiagnoser II	178
Konsten att förankra kunskap II	180
Konsten att arbeta med olika nivåer II	183
Konsten att ge rättigheter II.....	189
Konsten att skapa sammanhang II	191
Konsten att exportera kunskap II.....	194
Konsten att skapa motivation	197
Konsten att skapa utmaningar II.....	200
Konsten att välja tidpunkt.....	203
Konsten att fånga tillfället i flykten.....	204
Konsten att använda olika språk.....	208
Konsten att utnyttja sina personliga resurser	214
Konsten att vara tydlig	215
Reflektioner över vetenskap, beprövad erfarenhet och undervisningskonst.....	218
Undervisning på vetenskaplig grund	220
Undervisning utifrån beprövad erfarenhet.....	223
Undervisning som konst.....	225
Trenätskan som arbetspråk	228
Trenätskan i skolan.....	232
Trenätskan i lärarutbildningen.....	233
Trenätskan som kunskapsbärare.....	234
Trenätskan som tankeredskap.....	235
Trenätskan som teoretisk ansats	236
Trenätskan som work in progress.....	236
Index.....	238
Litteratur.....	240